

skab endvidere en betingelse for, at en mand, der ikke har barnet boende, har ret til samvær. Herudover kan det bl.a. nævnes, at far og barn har arveret efter hinanden efter arvelovens regler, ligesom faderskabet kan have betydning for barnets indfødsretlige forhold efter de nærmere regler i indfødsretsloven.

Børnelovsudvalget har ikke fundet anledning til at foreslå ændringer i, at et retligt statusbegreb om faderskab bevares som betingelse for, at familieretlige retsvirkninger m.v. kan indtræde. Der henvises til betænkningen, side 24 f.

Justitsministeriet er enig i dette synspunkt.

2.2. Betydningen af de nye retsgenetiske muligheder

Retsgenetisk Afdeling ved Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet, har udført retsgenetiske undersøgelser for det danske retsvæsen siden omkring 1930. I begyndelsen blev kun de såkaldte ABO-blodtypeundersøgelser udført. Disse undersøgelser kunne alene anvendes til at udelukke faderskab.

I de følgende år blev det muligt at anvende yderligere blodtypeundersøgelser, og fra omkring 1955 kunne der tillægges retsgenetiske undersøgelser positiv vægt ved udpegningen af en bestemt mand som far. I slutningen af 1980'erne blev de meget sikre DNA-undersøgelser taget i brug, og siden begyndelsen af 1997 har Retsgenetisk Afdeling udelukkende anvendt DNA-undersøgelser i faderskabssager.

Alle mennesker vil i princippet være forskellige i deres DNA-sammensætning. Selv om det i dag kun er muligt at undersøge et begrænset antal DNA-områder, indebærer dette, at det i almindelighed er muligt med en bevismæssig vægt, der svarer til en til vished grænsende sandsynlighed, at fastslå, om en bestemt mand er - eller ikke er - genetisk far til et bestemt barn.

Vægten af resultaterne af DNA-undersøgelser kan beregnes og benævnes i almindelighed faderskabsindeks. Faderskabsindekset udtrykker, med hvilken vægt (sandsynlighed) de retsgenetiske undersøgelser taler for eller imod en bestemt mands faderskab til et barn.

Det er i dag i stort set alle sager muligt at opnå en bevismæssig vægt på mindst 10.000 til 1 for eller imod en undersøgt mands faderskab. Det svarer til, at faderskabsspørgsmålet er afklaret med en sandsynlighed på 99,99 %.

Faderskabsindekset kan, hvis det ønskes, øges til 100.000 til 1 (99,999 %).

Det anførte indebærer, at reel bevistvivl om en bestemt mands faderskab til et bestemt barn fremover kun kan opstå, hvor den pågældende ikke kan undersøges, fordi han f.eks. er død eller forsvundet, uden at

materiale til retsgenetisk bevis kan fremskaffes, eller hvor moderen har haft seksuelt forhold til hver af to enæggede tvillinger. Antallet af sådanne sager vil være meget beskedent i forhold til de sædvanlige tilfælde, hvor den eller de inddragne mænd kan undersøges. Det må i den forbindelse også komme i betragtning, at selv om en eller flere mænd ikke har kunnet undersøges, vil DNA-undersøgelser efter det anførte ofte indebære, at faderskabsspørgsmålet alligevel må anses for afgjort. Det gælder, hvor undersøgelsen positivt udpeger en anden mand (som har kunnet undersøges) som barnets far.

Den nævnte udvikling i de retsgenetiske muligheder er nærmere beskrevet i betænkningen, side 25 ff. og 169 ff.

Efter Børnelovsudvalgets opfattelse må det anførte have væsentlig betydning bl.a. ved vurderingen af, om der er behov for at opretholde særlige bevis- og formodningsregler m.v. i faderskabssager, og om det er nødvendigt, at faderskabssager indledes ved retten med heraf følgende muligheder for bevisførelse m.v. og indgående forklaringer om parternes seksuelle forhold. Der henvises til betænkningen, bl.a. side 26 og 31.

Justitsministeriet er enig i dette synspunkt. Der henvises nærmere til pkt. 2.3, 2.6 og 2.11 nedenfor.

2.3. Faderskab til gifte kvinders børn

2.3.1. Gældende ret

a. Begrebet ægtebørn

I børnelovens § 1 angives ægtebørn som børn af forældre, der på avlingstiden levede i eller senere har indgået ægteskab med hinanden.

Lovens §§ 2-4 definerer tre principielt forskellige slags ægtebørn.

Efter § 2 - den såkaldte pater est-regel - anses et barn, der kan være avlet under moderens ægteskab, som udgangspunkt som barn af ægtemanden. Bestemmelsen omtales nærmere under pkt. b nedenfor.

Efter § 3 - den såkaldte passivitetsregel - anses også et barn, der fødes, efter at moderen har indgået ægteskab, men som må være avlet forinden, som barn af ægtemanden. Bestemmelsen omtales nærmere under pkt. c nedenfor.

Endelig gælder efter § 4, at hvis moderen til et barn uden for ægteskab indgår ægteskab med den mand, hvis faderskab er fastslået, anses barnet som ægtebarn.

Børn, som ikke er ægtebørn, anses som børn uden for ægteskab.